

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» щодо оплати праці помічників-консультантів народних депутатів України» (реєстр. № 11384 від 27.06.2024), внесений народним депутатом України Третяковою Г.М.

Згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 27 червня 2024 року (електронна картка документа (1602271) Комітет на засіданні 8 липня 2024 року (протокол № 198) розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» щодо оплати праці помічників-консультантів народних депутатів України» (реєстр. №11384 від 27.06.2024), внесений народним депутатом України Третяковою Г.М.

Проект Постанови (реєстр. № 11384) внесено, як зазначено у пояснювальній записці до нього, «з метою забезпечення належного посилення матеріальних стимулів ефективності помічників-консультантів та утримання фахового персоналу народними депутатами України».

Для реалізації вказаної мети ініціатором проекту Постанови (реєстр. № 11384) пропонуються зміни: у абзаці першому пункту 3 Постанови Верховної Ради України від 7 грудня 2017 року № 2240-VIII «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» цифри «29,2» замінити цифрами «43,8».

Таким чином, у зв'язку із запропонованими змінами буде змінено розмір загального місячного фонду для оплати праці помічників-консультантів народного депутата України. Ці зміни, як запропоновано в пункті 3 проекту Постанови (реєстр. № 11383), застосовуватимуться з 1 липня 2024 року.

По суті запропонованих змін Комітет зазначив таке.

Відповідно до положень статті 34 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат України може мати до тридцяти одного помічника-консультанта, правовий статус і умови діяльності

яких визначаються цим та іншими законами та прийнятим відповідно до них Положенням про помічника-консультанта народного депутата, яке затверджується Верховною Радою України. Помічником-консультантом народного депутата України може бути лише громадянин України, який вільно володіє державною мовою, з урахуванням обмежень, передбачених статтею 27 Закону України «Про запобігання корупції». Помічники-консультанти народного депутата працюють за строковим трудовим договором (на постійній основі чи за сумісництвом) або на громадських засадах. Серед вимог до особи, що може працювати за строковим трудовим договором (на постійній основі чи за сумісництвом) – вища освіта ступеня молодшого бакалавра або бакалавра.

Окрім загальних вимог щодо кількості, правового статусу, порядку працевлаштування помічників-консультантів народного депутата України Законом України «Про статус народного депутата України» визначено, що народний депутат України самостійно визначає кількість помічників-консультантів, які працюють за строковим трудовим договором на постійній основі, за сумісництвом і на громадських засадах у межах загального фонду, який встановлюється йому для оплати праці помічників-консультантів Постановою Верховної Ради України; здійснює їх підбір, розподіляє обов'язки між ними та здійснює особисто розподіл місячного фонду заробітної плати помічників-консультантів.

Так, відповідно до пункту 3 Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» від 7 грудня 2017 року № 2240-VIII встановлено загальний місячний фонд для оплати праці помічників-консультантів народного депутата України в розмірі 29,2 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

Виходячи із розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня 2024 року (стаття 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» – 3 028,0 гривень) місячний фонд для оплати праці помічників-консультантів народного депутата України наразі становить 88 418,0 гривень (що також відображено у нормах витрат на одного народного депутата України на 2024 рік – додатку до кошторису Верховної Ради України на 2024 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України «Про кошторис Верховної Ради України» від 9 листопада 2023 року № 3461-IX).

Відповідно до запропонованих змін до пункту 3 Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України», та з урахуванням запропонованого проектом Постанови (реєстр. № 11384) терміну, з якого мають застосовуватися ці зміни, – з 1 липня 2024 року загальний місячний фонд для оплати праці помічників-консультантів народного депутата України становитиме 43,8 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня календарного року – 132 626,0 тис. грн. Тобто збільшення фонду оплати праці помічників-

консультантів народного депутата України відбудеться на 50 % (у півтора рази).

Комітет зазначив, що за рахунок фонду оплати праці помічників-консультантів народного депутата України (розмір якого пропонується збільшити), відповідно до статті 4.1 Положення про помічника-консультанта народного депутата України, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 13 жовтня 1995 року № 379/95-ВР, здійснюється: розподіл місячного фонду заробітної плати помічників-консультантів, що не може бути нижчим за встановлену законом мінімальну заробітну плату; виплата поміщикам-консультантам матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань у розмірі, що не перевищує середньомісячної заробітної плати, та матеріальної допомоги для оздоровлення під час надання щорічної основної відпустки у розмірі, що не перевищує середньомісячної заробітної плати; виплата заробітної плати за час щорічних основної та додаткової відпусток помічників-консультантів, грошової компенсації, передбаченої статтею 24 Закону України «Про відпустки», за всі невикористані поміщиками-консультантами дні щорічних основної та додаткової відпусток.

У цьому контексті Комітет звернув увагу на те, що за рахунок запропонованого збільшення фонду оплати праці помічників-консультантів, народному депутату України варто не лише збільшувати розмір місячної заробітної плати помічника-консультанта, а й сприяти у відшкодуванні поміщику-консультанту днів відпустки, що не були ним використані за відповідний відпрацьований рік.

Оскільки запропоновані проектом Постанови (реєстр. № 11384) зміни стосуються зростання розміру щомісячного фонду оплати праці помічників-консультантів народного депутата України, то Комітет зазначив таке.

Відповідно до додатку 3 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» та кошторису Верховної Ради України на 2024 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 9 листопада 2023 року № 3461-ІХ, за бюджетною програмою 0111010 «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України» передбачені видатки на оплату праці (КЕКВ 2110) в обсязі 775 224,5 тис. грн та на нарахування на заробітну плату (КЕКВ 2120) – 170 549,4 тис. грн. З вказаних обсягів здійснюється нарахування та сплата відповідно заробітної плати та єдиного соціального внеску із нарахованої заробітної плати як народних депутатів України, так і їх помічників-консультантів.

У разі збільшення розміру загального місячного фонду оплати праці помічників-консультантів народного депутата України додатково на 44 208,4 гривень на місяць, до завершення поточного бюджетного року на покриття цих зобов'язань необхідні додаткові кошти в сумі 265 250,4 гривень (на одного народного депутата України). Загалом з урахуванням кількості народних депутатів України – додаткова потреба у видатках на оплату праці

може становити 106 365 410,4 гривень, на нарахування на заробітну плату – 23 400 178,6 гривень (ЄСВ – 22%).

У пояснювальній записці до проекту Постанови (реєстр. № 11384) не надано фінансово-економічне обґрунтування джерел покриття витрат, додатково необхідних для реалізації проекту. Лише зазначено про те, що «збільшення фонду оплати праці передбачається за рахунок економії видатків на оплату праці з нарахуваннями народних депутатів України та їх помічників-консультантів та економія за рахунок видатків, передбачених на відшкодування витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, та зменшення видатків на оплату праці з нарахуваннями, передбачених для оплати праці працівників Апарату Верховної Ради України. Реалізація проекту Постанови не потребуватиме додаткових фінансових і матеріальних витрат за рахунок Державного бюджету України у 2024 році».

Для детальнішого обґрунтування джерел, за рахунок яких може бути реалізовано підхід, запропонований проектом Постанови (реєстр. № 11384), Комітет звернувся з листом (електронна картка документа (1603172) до Управління справами Апарату Верховної Ради України про надання інформації щодо затверджених Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» та кошторисом Верховної Ради України на 2024 рік обсягів бюджетних коштів за бюджетними програмами 0111010 «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України» та 0111020 «Обслуговування та організаційне, інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України», які можна спрямувати на реалізацію запропонованого проектом Постанови (реєстр. № 11384) збільшення фонду оплати праці помічників-консультантів народного депутата України.

Управління справами Апарату Верховної Ради України у листі (електронна картка документа (1605193) зазначило, що у разі прийняття зазначеного проекту Постанови місячний фонд оплати праці помічників-консультантів народних депутатів України у період з 01 липня по 31 грудня поточного року становитиме 132 626,4 гривень. Таке збільшення пропонується здійснити в межах видатків, затверджених Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» для фінансування діяльності Верховної Ради України.

При цьому очікуваний розрахунковий обсяг економії бюджетних коштів за бюджетною програмою 0111010 «Здійснення законотворчої діяльності Верховної Ради України» становить 70 866,1 тис. грн. Додатково для забезпечення реалізації проекту Постанови необхідно залучити видатки обсягом 58 902,8 тис. грн, передбачені для оплати праці працівників Апарату Верховної Ради України за бюджетною програмою 0111020 «Обслуговування та організаційне, інформаційно-аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Верховної Ради України».

Вивільнення відповідних коштів можливе через незаповнені вакантні посади та економію після сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове

державне соціальне страхування (ЄСВ). Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» визначено, що максимальна величина бази нарахування єдиного внеску – максимальна сума доходу застрахованої особи на місяць, що дорівнює п'ятнадцяти розмірам мінімальної заробітної плати, встановленої законом, на яку нараховується єдиний внесок та розміру понижуючої ставки ЄСВ, що сплачується за осіб з інвалідністю.

Ініціативи щодо тимчасового збільшення фонду оплати праці помічників-консультантів народного депутата України в межах тих обсягів видатків, що були затверджені законами України про Державний бюджет України на відповідний рік, за рахунок економії видатків на оплату праці вже розглядалися у Верховній Раді України, на підставі чого були внесені зміни до Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» (згідно із постановами № 1067-ІХ від 03.12.2020 та № 1933-ІХ від 02.12.2021).

На відміну від вже реалізованої практики, збільшення розміру загального місячного фонду оплати праці помічників-консультантів народних депутатів України, запропоноване проектом Постанови (реєстр. № 11384), у разі її прийняття надалі має супроводжуватися підготовкою головним розпорядником бюджетних коштів – Управлінням справами Апарату Верховної Ради України, пропозицій з обґрунтуванням щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для виконання взятих зобов'язань з оплати праці (що має бути враховано на етапі підготовки та подання бюджетних запитів на наступні бюджетні періоди).

На підставі положень статті 93 Регламенту Верховної Ради України, згідно з резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О., проект Постанови (реєстр. № 11384) надіслано для проведення експертизи щодо впливу законопроекту на показники бюджету та відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини – до Комітету з питань бюджету; для підготовки експертного висновку щодо відповідності законопроекту вимогам антикорупційного законодавства – до Комітету з питань антикорупційної політики; для підготовки експертного висновку щодо відповідності законопроекту міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції – до Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу для опрацювання до Комітету з питань; а також для опрацювання до Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, до питань предмета відання якого належить питання державної політики у сфері регулювання трудових відносин та зайнятості населення.

Враховуючи наведене, Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» щодо оплати праці помічників-консультантів народних депутатів

України» (реєстр. № 11384), та рекомендує Верховній Раді України, відповідно до пункту 8 частини четвертої статті 20 та частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України, включити зазначений проект Постанови Верховної Ради України до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України позачергово без голосування, розглянути його та прийняти в цілому.

Співдоповідачем від Комітету при розгляді цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено голову Комітету Кальченка С.В.

Голова Комітету

С.В. КАЛЬЧЕНКО

